

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative
(modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 147/2023 cu privire
la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
<i>Proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex Legii nr. 147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor)</i> a fost elaborat de Ministerul Justiției.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
Prezentul proiect de lege face parte din setul de proiecte de acte normative ce au drept scop consolidarea mecanismelor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor. Subliniem că necesitatea promovării reformei date rezultă din următoarele documente de politici: • <i>Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (măsura nr. 1.1, acțiunea 3), aprobat de Comisia Națională pentru Integrare Europeană, la 4 august 2022: „Elaborarea conceptului de modificare a unor acte legislative pentru îmbunătățirea capacității și reformarea comisiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii”;</i> • <i>Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (acțiunea nr. 8.18): „Modificarea cadrului normativ în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor”;</i> • <i>Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022–2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021 (acțiunea nr. 1.1.4 lit. c)): „Modificarea cadrului legal în vederea consolidării colegiilor de selecție și evaluare a performanțelor judecătorilor”.</i> O primă etapă în realizarea acestei reforme a constituit elaborarea și aprobarea <i>Conceptului privind consolidarea mecanismului de selecție și de evaluare a performanțelor judecătorilor</i>, care a fost consultat public în lunile decembrie 2022 și ianuarie 2023, iar versiunea finală a acestuia a fost plasată pe pagina web oficială a Ministerului Justiției¹.

¹ Link: https://justice.gov.md/sites/default/files/document/5._concept_colegii_pt_aprobare.aprobat.pdf

Ulterior a fost elaborat și consultat public proiectul noii Legi cu privire la selecția și evaluarea judecătorilor, care a fost adoptat prin *Legea nr. 147 din 9 iunie 2023*.

Dispozițiile finale ale legii menționate supra stabilesc pentru Guvern obligația de a-i prezenta Parlamentului, în termen de 3 luni, propunerile de modificare a cadrului normativ conex (art. 24 alin. (4) din lege).

Astfel, modificările propuse prin intermediul prezentului proiect de lege sunt în conexiune directă cu prevederile formulate în proiectul noii Legi cu privire la selecția și evaluarea judecătorilor și **au drept scop ajustarea cadrului normativ conex**.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pin prezentul proiect de lege se propun modificări la următoarele acte normative:

- Legea nr. 514/1995 cu privire la organizarea judecătorească;
- Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului;
- Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii;
- Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției;
- Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Actele normative enumerate conțin referințe la colegiile care au fost comasate. Modificarea acestora este necesară pentru realizarea unei reforme eficiente.

În cele ce urmează, vor fi expuse în mod detaliat modificările propuse prin prezentul proiect de lege.

Modificările propuse pentru *Legea nr. 514/1995* și *Legea nr. 178/2014* au un caracter tehnic, determinat de faptul că cele două colegii existente anterior (colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ai colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor) au fost comasate, formând Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor.

În *Legea nr. 152/2006 cu privire la Institutul Național al Justiției* la fel au fost operate modificări de ordin tehnic privind denumirea noilor colegii ale Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor responsabile de selecția și evaluarea judecătorilor și, respectiv, al procurorilor. De precizat că prin *Legea nr. 200/2023 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor)* s-a produs comasarea Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor cu Colegiului de evaluare a performanțelor procurorilor, devenind Colegiul de selecție și evaluare a procurorilor.

Modificările propuse pentru unele alineate ale articolelor 9, 10, 20, 20² și 24 din *Legea nr. 544/1995* au caracter tehnic. Necesitatea operării modificărilor la aceste articole rezultă din crearea Colegiului pentru selecția și evaluarea judecătorilor.

Actualmente, art. 13 din *Legea nr. 544/1995*, reglementează niște aspecte de ordin general, referitoare la evaluarea performanțelor judecătorilor. Având în vedere faptul că toate detaliile ce țin de acest subiect sunt pe deplin reglementate în *Legea nr. 147/2023*, se propune expunerea în redacție nouă a alineatului respectiv, făcându-se doar o trimitere la legea nouă.

Noua Lege privind selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor a stabilit limite clare între procedura de selecție a candidaților la funcția de judecător și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor. În context, legea respectivă stabilește pentru CSM posibilitatea de a aproba anumite detalii ale procedurilor respective prin actele sale interne.

Astfel, cu referire la selecția candidaților la funcția de judecător, din legea-cadru derivă următoarele:

1. **Art. 3 alin. (1) lit. g):** „(1) Candidații la funcția de judecător care întrunesc condițiile stabilite la art. 6 din *Legea nr. 544/1995* cu privire la statutul judecătorului sunt selectați în baza următoarelor criterii: [...] g) alte aspecte stabilite prin regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii conform alin. (3).”
2. **Art. 3 alin. (2):** „(2) [...] iar întrunirea criteriilor specificate la alin. (1) lit. e) și f) – de Consiliul Superior al Magistraturii.”
3. **Art. 3 alin. (3):** „(3) Lista documentelor confirmative pentru fiecare criteriu, procedura și metodologia de acordare și calculare a punctajului, metodologia de efectuare a interviului candidaților la funcția de judecător se stabilesc într-un regulament aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. [...]”

În contextul prevederilor menționate, se propune o nouă redacție pentru art. 4 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 947/1996*, în temeiul căreia CSM urmează să aprobe un regulament nou privind selecția candidaților la funcția de judecător, care va conține toate aspectele enunțate supra.

Referitor la evaluarea performanțelor judecătorilor în funcție (evaluarea ordinară și cea extraordinară), din legea-cadru derivă următoarele:

1. **Art. 6 alin. (2):** „(2) Evaluarea ordinară a performanțelor se inițiază de Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor în baza unui plan de evaluare aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.”
2. **Art. 6 alin. (5):** „(5) Consiliul Superior al Magistraturii aprobă un regulament, prin care stabilește: a) metodologia, procedura și durata evaluării performanțelor judecătorilor; b) punctajul pentru fiecare dintre calificativele indicate la alin. (3) din prezentul articol, precum și pentru criteriile și indicatorii prevăzuți la art. 7; c) sursele de informare și mijloacele de colectare a informațiilor necesare pentru evaluarea performanțelor judecătorilor.”

Astfel, pentru asigurarea implementării prevederilor menționate, se propune modificarea art. 4 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 947/1996* în temeiul căreia CSM urmează să aprobe regulamentul privind evaluarea performanțelor judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești și planul de evaluare a performanțelor acestora.

4. Fundamentarea economico-financiară

Pentru implementarea prezentului proiect nu vor fi necesare cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat, or, modificările propuse au preponderent un caracter tehnic.

5. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Reieșind din faptul că prezentul proiect de lege a fost elaborat în vederea ajustării cadrului normativ conex *Legii nr. 147/2023 cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor*, se propune acesta să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Acest fapt este necesar pentru a facilita buna implementare a prevederilor legii-cadru.

Drept urmare a adoptării prezentului proiect de lege va fi necesară modificarea sau, după caz, abrogarea unor hotărâri ale CSM, care sunt în dezacord sau contravin noilor prevederi legale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, a fost plasat **Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Legii cu privire la modificarea unor acte normative** (modificarea cadrului normativ conex noii Legi cu privire la selecția și evaluarea performanțelor judecătorilor), care poate fi accesat la următorul link: <https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-proiectului-legii-pentru-la-modificarea-unor>

Proiectul a fost anunțat în ședința secretarilor generali de stat din data de 14 august 2023, fiind înregistrat cu **nr. unic 665/MJ/2023**.

În procesul de avizare și consultare publică au fost recepționate propuneri de la: Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție.

Au comunicat lipsă de obiecții și propuneri: Curtea de Apel Chișinău, Curtea de Apel Cahul, Curtea de Apel Comrat. Alte autorități nu au prezentat avize/recomandări.

7. Constatările expertizei anticorupție

Prin scrisoarea nr. 03/8761 din 9 octombrie 2023 proiectul legii a fost transmis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

În urma efectuării expertizei, s-a constatat că au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. De asemenea, în conținutul proiectului nu au fost identificați factori de risc care ar putea genera apariția unor situații de corupție.